

כזית נבילה לתוך גרונו הוא לא נטמא, לא מצד האכילה, שאכילת נבלת בהמה אינה מטמאה, ולא מצד הנגיעה, שאם לא נגעו הנבילה בגופו מבחוץ אלא רק בתוך בית הבליעה אין הוא נטמא, וטומאת בית הבליעה דרשינן במסכת נדה שאין בו!

ואם כן קשה למה השוותה התורה טומאת בהמה ועוף?

אלא, להכי השוותה התורה בהמה לעוף, **לומר לך** — **מה בהמה**, שחיטתה היא דבר שמכשירה באכילה שעל ידיה היא ניתרת באכילה, והוא גם המטהר את טריפתה מטומאתה, אף עוף דבר שמכשיר באכילה, והיינו מליקה בקדשים וקל וחומר שחיטה בחולין, מטהר טריפתו מטומאתו!

הגמרא באה לבאר את שיטת רבי יהודה במשנתנו:

ורבי יהודה דסבירא ליה דאין שחיטה בחולין ואין מליקה בקדשים מטהרים טריפה מאי טעמיה?

ומבארין: **אמר רבה** — **רבי יהודה קרא** אחרנא **אשכח** גבי נבילת עוף טהור ודרש, דכתיב "והנפש אשר תאכל נבילה וטריפה — וכבס בגדיו, ורחץ במים, וטמא עד הערב, וטהר".

אמר רבי יהודה: "טריפה" דכתיבה בהאי קרא למה נאמרה? והרי ממה נפשך: אם טריפה נחשבת חיה ויהדבר הוא מחלוקת

דכתיב במרים "ויאמר ה' אל משה: ואביה ירוק ירק בפניה, וגו' הלא תכלם שבעת ימים". ולשון "הלא תכלם" הוא לשון תמיה ולשון קל וחומר הוא — אם על נזיפת אביה היא צריכה להכלם שבעת ימים הרי קל וחומר לשכינה שצריכה הנזיפה להיות לפחות למשך זמן כפול, **ארבעה עשר יום!** ומכאן המקור שהתורה ניתנה להדרש במידת קל וחומר, **אלא** מזה שנסגרה מרים רק לשבעה ימים ולא לארבעה עשר יום [כנלמד מהקל וחומר] חזינן שדיו **לבא מן הדין להיות כנידון**, שאין להחמיר על הבא מן הדין, כלומר על הנלמד מהקל וחומר חומרא נוספת שאינה קיימת במקור שדנו ממנו, ולכן נסגרה מרים רק לשבעה ימים, וכן הוא בכל מקום שדרשינן במידת קל וחומר, הנלמד אינו חמור מהמלמד.

ואם כן תיקשי כיצד לא למד רבי מאיר "דיו" במשנתנו?

אמר רבי יוסי ברבי אבין: **רבי מאיר** לא מקל וחומר דרש אלא **קרא אשכח ודרש!**

כתיב בפרשת טומאת נבילה "זאת תורה הבהמה והעוף". ודרשינן: **וכי באיזו תורה שוותה בהמה לעוף, ועוף לבהמה**, והרי דיני טומאתם שונים, שהרי **בהמה מטמאה במגע ובמשא** ואילו **עוף אינו מטמא במגע ובמשא**. ומאידך — **עוף מטמא בגדים אבית הבליעה** שנבלת עוף טהור מטמאת את הבגדים שהוא לבוש בהם בשעת הבליעה, ואילו נבלת בהמה אינה מטמאה בגדים אבית הבליעה, שאם תחב לו חבירו